

Promoting Political Socialization for the People of Rong Kwang Provincial Police Station, Phrae Province

Pittinan Khamsiwat¹

Received: December 30, 2022

Revised: September 04, 2023

Accepted: September 18, 2023

Abstract

The purposes of this research article 1) to study the promotion level of political socialization for the people of Rong Kwang Provincial Police Station, Phrae Province; 2) to study the relationship between Saraniyadhamma 6 and the promotion of political socialization for the people of Rong Kwang Provincial Police Station, Phrae Province; and 3) to study problems, obstacles, and suggestions after promoting political socialization for the people of Rong Kwang Provincial Police Station, Phrae Province. It was a mixed methods research. For quantitative research, survey research was conducted. The sample used in the research was the population living in the municipality, Rong Kwang Subdistrict, Rong Kwang District and in the area under supervision of Rong Kwang Provincial Police Station, Phrae Province, who were 18 years of age and up, numbering 4,588 people, using the sampling method from Taro Yamane's formula, resulting in a sample of 368 people. In terms of qualitative research, in-depth interviews with 9 informants. The results of the research found that 1) the level of promotion of political socialization for the people of Rong Kwang Provincial Police Station, Phrae province was Saraniyadhamma 6, overall it was at a

---

¹ Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding author, e-mail: ton1603@hotmail.com

high level ($\bar{x} = 4.52$, S.D.=0.6); 2) the relationship between Saraniyadhamma 6 and the promotion of political socialization for the people of Rong Kwang Provincial Police Station, Phrae Province, overall had a positive relationship at a moderate level ($r=.598^{**}$); and 3) problems and obstacles in promoting political socialization for the people of Rong Kwang Provincial Police Station, Phrae Province found that the police work system was not much flexible. They still adhered too much to orders and regulations. Some citizens still did not understand their own roles in politics. People had different political opinions causing the promotion of political socialization to be adjusted to each area. Some police officers still lacked a process to promote the idea of properly considering political activities. And some people still lacked cooperation in organizing various activities organized by the government.

Keywords: Political Socialization, Promotion, People, Socialization Level

การส่งเสริมการกล่อมเกลາทางการเมืองให้แก่ประชาชนของสถานีตำรวจภูธร ร้องกวาง จังหวัดแพร่

พิตตินันท์ คำศรีวาท¹

Received: December 30, 2022

Revised: September 04, 2023

Accepted: September 18, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการส่งเสริมการกล่อมเกลาทางการเมืองให้แก่ประชาชนของสถานีตำรวจภูธรร้องกวาง จังหวัดแพร่ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักสารานุกรม 6 กับการส่งเสริมการกล่อมเกลาทางการเมืองให้แก่ประชาชนของสถานีตำรวจภูธรร้องกวาง จังหวัดแพร่ และ 3) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ หลังจากมีการส่งเสริมการกล่อมเกลาทางการเมืองให้แก่ประชาชนของสถานีตำรวจภูธรร้องกวาง จังหวัดแพร่ วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ตำบลร้องกวาง อำเภอร้องกวาง และอยู่ในเขตพื้นที่ดูแลของสถานีตำรวจภูธรร้องกวาง จังหวัดแพร่ ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 4,588 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาร์โรว์ ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 368 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 9 รูป/คน ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการส่งเสริมการกล่อมเกลาทางการเมืองให้แก่ประชาชนของสถานีตำรวจภูธรร้องกวาง จังหวัดแพร่ได้แก่ สารานุกรม 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.52, S.D.=0.6$) 2) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสารานุกรม 6 กับการส่งเสริมการกล่อมเกลาทางการเมืองให้แก่ประชาชนของสถานีตำรวจภูธรร้องกวาง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับระดับปานกลาง ($r=.598^{**}$) และ 3) ปัญหาและอุปสรรคการส่งเสริมการกล่อมเกลาทางการเมืองให้แก่ประชาชนของ

¹ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Corresponding author, e-mail: ton1603@hotmail.com

สถานีตำรวจภูธรร้อยเอ็ด จังหวัดแพร่ พบว่า ระบบการทำงานของตำรวจยังไม่มีประสิทธิภาพมากนัก ยิ่งยึดตามคำสั่งและระเบียบมากเกินไป ประชาชนบางคนยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองที่มีต่อการเมือง ประชาชนมีความคิดเห็นทางการเมืองที่มีรูปแบบแตกต่างกันทำให้การส่งเสริมการกล่อมเกลາทางการเมืองต้องมีการปรับเปลี่ยนไปแต่ละพื้นที่ ตำรวจบางนายยังขาดการกระบวนกรส่งเสริมความคิดในการไตร่ตรองการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างเหมาะสม และประชาชนบางส่วนยังขาดความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางหน่วยงานของรัฐจัดขึ้น

คำสำคัญ: การกล่อมเกลາทางการเมือง, การส่งเสริม, ประชาชน, ระดับการกล่อมเกลา

บทนำ

ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขตั้งแต่ปีพ.ศ.2475 มีอายุประมาณเกือบ 89 ปี แต่ยังคงขาดองค์ประกอบของการปกครองของระบอบประชาธิปไตยและการส่งเสริมความเข้าใจอย่างแท้จริงในอำนาจการปกครองที่เป็นของประชาชนซึ่งปัจจุบันตลอดการปกครองในรูปแบบนี้มีการแทรกแซงของกลุ่มบุคคลที่มีอำนาจหรือทหารซึ่งเห็นได้จากการทำรัฐประหารและปัญหาการแตกแยกของประชาชนและการแบ่งขั้วอำนาจของฝ่ายการเมืองย่อมมีผลกระทบต่อสังคมและทำให้ประชาชนขาดความตระหนักในหน้าที่และสิทธิของตนเองที่เป็นตัวกำหนดอนาคตของประเทศชาติว่าจะไปในทิศทางใดเห็นได้จากการที่ประชาชนถูกซื้อสิทธิขายเสียงและขาดการตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองทำให้นักการเมืองที่ไม่ดีมีอำนาจและเข้ามามีบทบาทในการเป็นตัวแทนของประชาชนย่อมเกิดปัญหาในอนาคตเพื่อมาแสวงหาผลประโยชน์จากการเมืองในช่วงระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมาความพยายามจากบุคคลในสังคมเริ่มตระหนักถึงประชาธิปไตยมากขึ้นมีความต้องการเห็นความพัฒนาประเทศชาติเป็นไปตามความเหมาะสม จึงมีการผลักดันให้ข้าราชการเข้าไปมีส่วนร่วมกับประชาชนโดยการให้องค์ความรู้ความเข้าใจในหน้าที่และบทบาทของตนย่อมจะส่งผลให้เกิดการปฏิรูปการเมืองให้เป็นการปกครองประชาธิปไตยที่ดีขึ้น

การส่งเสริมการกล่อมเกลາทางการเมืองในระบอบการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนารูปแบบการปกครองและเป็นมาตรฐานของการพัฒนาประเทศให้ต่างประเทศยอมรับในเวทีโลกว่าประเทศไทยมีศักยภาพที่จะปกครองตามระบอบประชาธิปไตยได้มี

กลุ่มคนหรือนักวิชาการหรือแหล่งข้อมูลจำนวนมากทางด้านรัฐศาสตร์ได้มีการค้นคว้าวิจัยประเด็นดังกล่าวโดยใช้ต้นแบบจากประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส เป็นต้น ที่มีการปกครองระบอบการปกครองในระบอบการปกครองที่เป็นประชาธิปไตยมาเป็นต้นแบบให้มาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของประเทศไทยและการพัฒนาของการเมืองที่ยั่งยืนและมั่นคง ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเพื่อศึกษาการส่งเสริมการกลมกลืนทางการเมืองให้แก่ประชาชนของสถานีตำรวจภูธรร้อยกวาง จังหวัดแพร่ เนื่องจากสถานีตำรวจภูธรร้อยกวางจังหวัดแพร่ เป็นองค์กรในพื้นที่ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่คอยรักษาความสงบและความเรียบร้อยของประชาชนในสังคมย่อมต้องมีบทบาทในการเข้ามามีส่วนร่วมกับการเมืองในพื้นที่ไม่มากนักน้อยเพื่อแสวงหาความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและประชาชนเพื่อความสงบเรียบร้อยตามกรอบของกฎหมายและระเบียบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยใช้โครงการต่าง ๆ เพื่อมาแสวงหาความร่วมมือและให้องค์ความรู้แก่ประชาชน เช่น โครงการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมระดับตำบล และโครงการชุมชนสัมพันธ์ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านองค์ความรู้และจิตสำนึกเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและความเรียบร้อยของสังคมในพื้นที่ โดยเน้นไปที่การนำหลักสาราณียธรรม 6 มาบูรณาการกับการส่งเสริมการกลมกลืนทางการเมืองให้แก่ประชาชนอย่างไรบ้าง ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการเสริมศักยภาพในการแก้ไขปัญหาใน สถานีตำรวจภูธรร้อยกวาง จังหวัดแพร่

ทั้งนี้ผลของการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อสถานีตำรวจภูธรร้อยกวาง จังหวัดแพร่ ในด้านการเตรียมพร้อมรับมือกับสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การเรียนรู้ใหม่ การสร้างสรรค์คุณค่าแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและสังคม ตลอดจนการสร้างคามไว้วางใจเชื่อใจ ทำให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการส่งเสริมการกลมกลืนทางการเมืองให้แก่ประชาชนของสถานีตำรวจภูธรร้อยกวาง จังหวัดแพร่
2. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง สาราณียธรรม 6 กับการส่งเสริมการกลมกลืนทางการเมืองให้แก่ประชาชนของสถานีตำรวจภูธรร้อยกวาง จังหวัดแพร่

3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการกล่อมเกลากา การเมืองให้แก่ประชาชนของสถานีตำรวจภูธรร่องขวาง จังหวัดแพร่

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีตัวแปรอิสระ ประกอบไปด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ หลักสารานุกรมธรรม 6 ประการ ได้แก่ เมตตาทายกรรม เมตตาวาจกรรม เมตตานิกรรม สาธารณโภคี สีสสามัญญตา และทิสสามัญญตา

การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สามารถคำนวณได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งสองฉบับได้เท่ากับ 0.875

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งคำนวณได้มาจากประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ตำบลร่องขวาง อำเภอร่องขวาง และอยู่ในเขตพื้นที่ดูแลของสถานีตำรวจภูธรร่องขวาง จังหวัดแพร่ จำนวน 4,588 คน ประกอบด้วย 8 หมู่บ้าน ได้ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 368 คน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1) การวิเคราะห์เชิงสถิติพรรณนา โดยการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Question) วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) โดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบคำถามปลายเปิด ตามลำดับความสำคัญ

2) การวิเคราะห์เชิงสถิติอนุมาน เลือกใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product - moment correlation coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐาน เนื่องจากระดับของตัวแปรที่ใช้เป็นระดับอันตรรกภาพ และสามารถคำนวณได้ทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตามค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยทั่วไปนิยมใช้สัญลักษณ์ (r) แทนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของกลุ่มการบอกระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ จะใช้ตัวเลขค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเข้าใกล้ -1 หรือ $+1$ แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงแต่หากมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงถึงการความสัมพันธ์กันในระดับน้อยหรือไม่มีเลย

2. การวิจัยเชิงคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูป/คน แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนา 1 รูป 2) ผู้บริหารระดับต้น 1 นาย 3) หัวหน้าแผนก 1 นาย 4) ผู้ปฏิบัติ 5 นาย 5) ผู้เชี่ยวชาญด้านรัฐศาสตร์ 1 คน รวมจำนวน 9 รูป/คน โดยผู้วิจัยกำหนดแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ และตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ในเรื่องการส่งเสริมการกล่อมเกลากล่อทางการเมืองให้แก่ประชาชนของสถานีตำรวจภูธรร้อยกวาง จังหวัดแพร่ วิเคราะห์คำสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context) สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการส่งเสริมการกล่อมเกลากล่อทางการเมืองให้แก่ประชาชนของสถานีตำรวจภูธรร้อยกวาง จังหวัดแพร่ ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.57, S.D. = 0.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านส่งเสริมให้ความเข้าใจการยอมรับและอดทนต่อความแตกต่างทางวัฒนธรรมทางการเมือง ($\bar{X} = 4.63, S.D. = 0.59$) ด้านส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทางการเมือง ($\bar{X} = 4.59, S.D. = 0.59$) ด้านส่งเสริมในความคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.58, S.D. = 0.58$) และด้านส่งเสริมการทำงานร่วมกับผู้อื่นและรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ($\bar{X} = 4.57, S.D. = 0.63$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมให้มีความรู้ด้านการเมืองการปกครอง ($\bar{X} = 4.5, S.D. = 0.64$)

2. หลักสาราณียธรรม 6 กับการส่งเสริมการกล่อมเกลากล่อทางการเมืองให้แก่ประชาชนของสถานีตำรวจภูธรร้อยกวาง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับระดับปานกลาง ($r = .598^{**}$) จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่าหลักสาราณียธรรม 6 กับการส่งเสริมการ

กลุ่มเกลาทางการเมืองให้แก่ประชาชนของสถานีตำรวจภูธรร้องกวาง จังหวัดแพร่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐาน

3. ปัญหาและอุปสรรคการส่งเสริมการกล่อมเกลาทางการเมืองให้แก่ประชาชนของสถานีตำรวจภูธรร้องกวาง จังหวัดแพร่ พบว่า 1) ระบบการทำงานของตำรวจยังไม่มี ความยืดหยุ่นมากนักก็ยังยึดตามคำสั่งและระเบียบมากเกินไป 2) ประชาชนบางคนยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองที่มีต่อการเมือง 3) ประชาชนมีความคิดเห็นทางการเมืองที่มีรูปแบบแตกต่างกันทำให้การส่งเสริมการกล่อมเกลาทางการเมืองต้องมีการปรับเปลี่ยนไปแต่ละพื้นที่ 4) ตำรวจบางนายยังขาดการกระบวนกรส่งเสริมความคิดในการไตร่ตรองการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างเหมาะสม 5) ประชาชนบางส่วนยังขาดความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางหน่วยงานของรัฐจัดขึ้น ข้อเสนอแนะ พบว่า 1) ควรลดระเบียบลบละคำสั่งให้น้อยลงให้เจ้าหน้าที่ได้เปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของสังคมนั้น 2) ควรจัดอบรมประชาชนได้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองที่มีต่อการเมืองมากขึ้น 3) ควรจัดอบรมและจัดกิจกรรม ให้เหมาะสมกับบริบทเพื่อลดความเห็นต่างและให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน 4) ควรจัดให้มีการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่ตำรวจที่ยังไม่พร้อมทำงานเพื่อสร้างองค์ความรู้ที่เหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ 5) ควรประชาสัมพันธ์ให้ได้รับข่าวสารให้มากที่สุดโดยการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้เกิดความตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของตนเองเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับการส่งเสริมการกล่อมเกลาทางการเมืองให้แก่ประชาชนของสถานีตำรวจภูธรร้องกวาง จังหวัดแพร่ ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.57$, S.D.= 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านส่งเสริมให้ความเข้าใจการยอมรับและอดทนต่อความแตกต่างทางวัฒนธรรมทางการเมือง ด้านส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านส่งเสริมในความคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และด้านส่งเสริมการทำงานร่วมกับผู้อื่นและรับผิดชอบตนเองและสังคม ด้านการส่งเสริมให้มีความรู้ด้านการเมืองการปกครอง สอดคล้องกับงานวิจัยของพระทรงวุฒิ ชาตเมธี (รัตนะ) (2563) พบว่า การกล่อมเกลาทางการเมืองที่มีผลต่อการเลือกตั้งในเขต อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน อยู่ในระดับมาก ประชาชนได้รับการกล่อมเกลาทางการเมืองหลายด้าน แต่ด้านที่สำคัญ คือ สื่อสารมวลชน ซึ่งมีบทบาทและเข้ามามีส่วนในการเรียนรู้ทางการเมืองของประชาชนใน

ระดับสูงเมื่อเทียบกับการเรียนรู้อื่นหรือกลุ่มตัว อย่างที่ได้ปฏิสัมพันธ์ด้วย แสดงให้เห็นว่า สื่อสารมวลชนเป็นสื่อที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการรับทราบข่าวสารและข้อมูลทางการเมืองของประชาชนและ สอดคล้องกับงานวิจัยของพระอโณทัย กตปุญโญ และคณะ (2563) พบว่า การส่งเสริมจิตสำนึกการเมืองภาคพลเมืองเพื่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของประชาชน อยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จึงยอมรับสมมติฐาน การวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจทางการเมืองเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญที่ถูกต้องความมั่นคงในอาชีพตามแนวทางของความเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ขาดการแสดงความรู้สึกและความเชื่อมั่นทางการเมืองต่อสาธารณชนและได้รับการยอมรับจากสาธารณชน ขาดตัวแทนของกลุ่มเพื่อช่วยในการส่งเสริมความสงบสุขในสังคมขาดการระงับความขัดแย้งโดยการใช้วิธีต่าง ๆ เป็นอีกแนวทางสันติวิธีที่จะทำให้เกิดความสงบสุข ประชาชนยังไม่ได้รับการสนับสนุนกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ต่าง ๆ และการให้ความร่วมมือรวมถึงการสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้กับประชาชนด้านความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญที่ถูกต้อง

2. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสารานียธรรม 6 กับการส่งเสริมการกลมเกลียวทางการเมืองให้แก่ประชาชนของสถานีตำรวจภูธรร้อยกวาง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.6) เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายด้าน ได้แก่ เมตตาทายกรรม เมตตาวชิกรรม เมตตามโนกรรม สาธารณโลกี สีสสามัญญตา และทิวฐีสามัญญตา ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูวินัยธรธัชสิทธิ์ สุขทโฒ (สุขพานิช) (2565) พบว่า การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนในจังหวัดเพชรบุรี โดยหลักสารานียธรรม 6 ประกอบด้าน ด้านเมตตาทายกรรม (กระทำต่อกันด้วยความเมตตา), ด้านเมตตาวชิกรรม (การพูดจากับผู้อื่นด้วยความรักและเมตตา), ด้านเมตตามโนกรรม (คิดต่อกันด้วยเมตตา คือ ตั้งจิตปรารถนาดี), ด้านสาธารณโลกี (แจกจ่ายให้ได้มีส่วนร่วมใช้สอยให้ทั่วถึงกัน), ด้านสีสสามัญญตา (มีความประพฤติสุจริตตั้งามรักษาระเบียบวินัยของส่วนรวม), ด้านทิวฐีสามัญญตา (เคารพรับฟังความคิดเห็นกันมีความเห็นชอบร่วมกัน) มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ด้านอุดมการณ์ทางเมือง ทศนคติทางการเมือง ที่ต้องยึดมั่นหลักระบอบประชาธิปไตยของประชาชน เพื่อผลักดันให้มีการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย โดยการนำหลักพุทธธรรมมาบูรณาการเข้ากับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง มุ่งเน้นประโยชน์สูงสุดที่

จะทำให้วัฒนธรรมทางการเมืองมีความเจริญก้าวหน้าตามหลักธรรม โดยการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อยึดมั่นและเชื่อถือเคารพในศักดิ์ศรีความแตกต่างระหว่างบุคคล แสดงสิทธิเสรีภาพควบคู่กับการรู้จักประนีประนอม สร้างความรู้สึกที่ดีต่อกัน ให้เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาในระบอบประชาธิปไตยเห็นได้ว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของพระนิคม จนทรมโม (สุขเจริญ) (2562) พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลนครระยอง มีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวแห่งธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิรัตน์ แก้วเจริญ (2564) พบว่า มีความเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมตาม ระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสาธิตเทศบาลบ้านเขตนวัน อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่า นักเรียนบางส่วนยังไม่เข้าใจถึงหลักการการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง นักเรียนบางส่วนไม่สนใจศึกษาเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง เนื่องจากสถานการณ์โควิด ทางโรงเรียนจึงไม่สามารถจัดกิจกรรมตามตารางกิจกรรมได้ทุกกิจกรรม นักเรียนบางส่วนไม่ สนใจการมีส่วนร่วมวัฒนธรรมทางการเมือง สอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ สำลีพันธ์ (2560) พบว่า 1) ความขัดแย้งใน กรณีที่พนักงานเรียกร้องในเรื่องการจ่ายค่าตอบแทนค่าทำงานล่วงเวลาซึ่งมูลเหตุของความขัดแย้งมี 3 ประการ คือ ทศนคติ ผลประโยชน์และข้อมูลการจัดการความขัดแย้งดำเนินมาสู่การฟ้องร้องซึ่งทำให้สถานการณ์ความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานกับผู้บริหารองค์กรขาดความปรองดองสมานฉันท์ 2) หลักสารณียธรรม 6 เป็นหลักธรรมที่สามารถนำมาใช้จัดการปัญหาความขัดแย้งและทำให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ในองค์กร 3) การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างการทำเรือ แห่งประเทศไทยกับพนักงานด้วยหลักสารณียธรรม 6 เริ่มต้นจากความเห็นที่ตรงกันการมีส่วนร่วม ในการกำหนดกติกาในองค์กรร่วมกัน ความมีจิตคิดเมตตาต่อกันนำมาซึ่งการแสดงออกด้วยความ เคารพ ให้เกียรติและเห็นอกเห็นใจกัน พร้อมทั้งจะแบ่งปันผลประโยชน์ด้วยความ เป็นธรรม องค์ความรู้ใหม่จากงานวิจัย คือ IP-OP Model คือ IP หมายถึง การพัฒนาสันติภายในตน (Inner Peace) นำไปสู่การพัฒนาสันติภายนอก OP (Outer Peace) ซึ่งจะนำไปสู่องค์กรสังคม อันอุดมด้วยสันติสุข

ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการกลมกลืนทางการเมืองให้แก่ประชาชนของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรร่องวาง จังหวัดแพร่” พบว่า 1) สถานีตำรวจควรมีนโยบายเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ตำรวจ ให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ทางการเมืองมากขึ้น 2) สถานีตำรวจควรมี

นโยบายเพิ่มความร่วมมือจากหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงเข้ามา มีบทบาทการส่งเสริมการกล่อมเกลາทางการเมืองให้แก่ประชาชนมากขึ้น 3) สถานีตำรวจควรมีการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายรูปแบบ และสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความร่วมมือของภาคประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ ว่างคำ (2564) พบว่า ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชน ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ พบว่า การสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนา วัฒนธรรมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย ความต่อเนื่องในการเข้าหาประชาชนของหน่วยงาน/องค์กร/บุคคลที่มีความรู้ด้านการเมืองอย่างสม่ำเสมอ การยกระดับความรู้ทางด้านการเมืองเพื่อพัฒนาประชาชนให้รู้เท่าทันต่อวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย อีกทั้งประชาชนไม่เกิดความกระตือรือร้นในการให้ความร่วมมือทางการเมือง และการแสดงออกทางการเมืองที่เกิดขึ้นในสังคมยังไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มอายุจึงมีผลให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่ครอบคลุม ประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาณรงค์ ธรรมเมธี (ศรีพันลม) (2562) พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการเลือกตั้งทั่วไปของชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีส่วนร่วม ร่วมโดยการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ประชาชนส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง ซึ่งประชาชนรู้และเคารพต่อกฎหมายการเลือกตั้ง และก่อนเลือกตั้งก็ได้ร่วมรณรงค์การเลือกตั้งให้ เจริญดีกันและกัน เช่น ได้ประชาสัมพันธ์และเชิญชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้ติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง

องค์ความรู้ใหม่

การส่งเสริมการกล่อมเกลາทางการเมืองให้แก่ประชาชนของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรร้องกวาง จังหวัดแพร่ เป็นการส่งเสริมการกล่อมเกลาให้ประชาชนได้รับความรู้ที่ถูกต้องชัดเจนมากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางสู่การปฏิบัติตามหลักการและขั้นตอนของระเบียบกฎหมายได้อย่างสมบูรณ์และเกิดประสิทธิภาพต่อสังคม โดยต้องนำสารานุกรมธรรม 6 คือ แนวทางปฏิบัติของผู้ที่อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ตั้งแต่ขนาดเล็ก หรือแม้กระทั่งในระดับโลกมี 6 ประการประกอบด้วย 1) เมตตาทายกรรม 2) เมตตาวจีกรรม 3) เมตตาเมโนกรรม 4) สาธารณโภคี 5) สีลสามัญญตา 6) ทิฏฐิสามัญญตา มาบูรณาการกับการส่งเสริมการกล่อมเกลาทางการเมืองให้แก่ประชาชนของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรร้องกวาง จังหวัดแพร่ โดยมี การส่งเสริมให้มีความรู้การเมืองการ

ปกครอง ส่งเสริมการทำงานร่วมกับผู้อื่นและรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ส่งเสริมให้ความเข้าใจ การยอมรับและอดทนต่อความแตกต่างทางวัฒนธรรมทางการเมือง ส่งเสริมในความคิดวิเคราะห์ อย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทางการเมือง ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ ความรู้จากการวิจัยได้ PITSNA โมเดล ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย “PITSNA โมเดล”

P = Participate การมีส่วนร่วม ได้แก่ มีความมุ่งมั่นจะปฏิบัติร่วมกับบุคคลอื่นด้วยความแข็งขัน และเต็มความสามารถ สามารถอยู่ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสมบูรณ์ ให้ความช่วยเหลือและร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาในการปฏิบัติหน้าที่ได้จนสมบูรณ์เป็นที่ยอมรับจากสังคมได้เป็นอย่างดี

I = Interaction การมีปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ ดำรงไว้ได้แลเห็นถึงความสำคัญในการมีปฏิสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันของหน่วยงานและประชาชนในพื้นที่เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในรูปแบบที่คนในสังคมต้องการทั้งยังเป็นการสร้างเสริมทัศนคติที่ดีให้แก่ตำรวจที่พร้อมให้ความ

ร่วมมือการเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการทำงานเป็นทีม รู้จักการวางตัวให้เหมาะสม สามารถปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลง

T = Time การใช้เวลา ที่เหมาะสม ได้แก่หน่วยงานหรือองค์กรต้องมีการจัดให้เวลาที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่และเวลาพักผ่อนเพื่อเป็นการสร้างจังหวะการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้ปฏิบัติหน้าที่และประชาชนในพื้นที่อีกทั้งยังเป็นการผ่อนคลายให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อพักผ่อนและมีเวลาศึกษาความรู้เพื่อนำไปต่อยอดในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและความสงบเรียบร้อยต่อไป

S = Study การให้ความรู้ การเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยงานหรือองค์กรต้องมีการจัดให้ความรู้ สนับสนุนในด้านต่าง ๆ ให้บุคลากรได้มีการเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพแก่ข้าราชการตำรวจให้ได้เรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อนำมาต่อยอดในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดความทันสมัยและเป็นที่ยอมรับของสังคมโดยรอบให้มีทัศนคติที่หลากหลายเพื่อนำมาเป็นองค์ความรู้และการพัฒนาของสังคมต่อไป

N = Network การสร้างเครือข่าย ได้แก่ เห็นว่าการเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชนสังคมหรือหน่วยงานอื่นจะสามารถทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างองค์กรโดยมีความร่วมมือระหว่างกัน และยังเห็นว่าการสนับสนุนให้บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะที่ดี ตลอดจนด้านงบประมาณที่จะต้องใช้งานที่มีความคุ้มค่าและยังได้ไปทำหน้าที่ที่สามารถผู้ถ่ายทอดความรู้ให้กับประชาชนเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ในการพัฒนา

A = Application การประยุกต์ ได้แก่ หน่วยงานหรือองค์กรต้องมีการจัดการในทรัพยากรในด้านต่าง ๆ ให้คุ้มค่าและเหมาะสมเพื่อภารกิจต่าง ๆ ในการส่งเสริมการกลมเกลือกเกิดความสำเร็จในภารกิจที่เกิดขึ้นในบริบทของสังคมจะต้องมีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ที่เหมาะสมกันไปในแต่ละพื้นที่ วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม ให้มีความเหมาะสมเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สถานีตำรวจควรมีนโยบายเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ตำรวจ ให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ทางการเมืองมากขึ้น
2. สถานีตำรวจควรมีนโยบายเพิ่มความร่วมมือจากหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงเข้ามา มีบทบาทการส่งเสริมการกลมเกลียวทางการเมืองให้แก่ประชาชนมากขึ้น
3. สถานีตำรวจควรมีการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายรูปแบบและสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดการร่วมมือของภาคประชาชน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. สถานีตำรวจควรจัดกิจกรรมการอบรมพัฒนาความรู้ความเข้าใจในทางการเมือง การปกครอง เพื่อส่งเสริมความกลมเกลียวทางการเมืองให้แก่ประชาชนและตำรวจ
2. สถานีตำรวจควรมีกิจกรรมหาความร่วมมือจากหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงเข้ามา มีบทบาทการส่งเสริมการกลมเกลียวทางการเมืองให้แก่ประชาชนมากขึ้น
3. สถานีตำรวจควรพัฒนาการประชาสัมพันธ์ ที่หลากหลายรูปแบบและสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดการร่วมมือของภาคประชาชน

เอกสารอ้างอิง

- พระครูวินัยธรรอิชฐ์ สุขทโธ (สุขพานิช). (2563). *การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง ในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดเพชรบุรี*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระทรงวุฒิ ขาดเมธี (รัตนะ). (2563). *การกลมเกลียวทางการเมืองที่มีผลต่อการใช้สิทธิ์เลือกตั้งของประชาชน ในเขตอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระนิคม จนทนมโม (สุขเจริญ). (2562). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวแห่งธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระมหาณรงค์ ธรรมเมธี (ศรีพันลม). (2562). *การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการเลือกตั้งทั่วไปของชุมชนท่าเตียน กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระอโณทัย กตปุณโญ และคณะ. (2563). การส่งเสริมจิตสำนึกการเมืองภาคพลเมืองเพื่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของประชาชน อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 9(1), R101-R115.
- สมเกียรติ สำลีพันธ์. (2560). แนวทางการประยุกต์หลักสราณียธรรมเพื่อการจัดการความขัดแย้งระหว่าง การทำเรื่องแห่งประเทศไทยกับพนักงาน. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 5 (ฉบับพิเศษ), 443-456.
- สุชาติ ว่างคำ. (2564). *การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชนตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อภิรัตน์ แก้วเจริญ. (2564). *การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมตามระบอบประชาธิปไตย ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสาธิตเทศบาลบ้านเขตวัน อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.